

บทที่ 4
ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา เรื่องบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการประเมินของตนเอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐในการดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน จังหวัดบุรีรัมย์ นำเสนอเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอก ในตาราง 1-3

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการประเมินของตนเองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ ในตาราง 4-5

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการประเมินของตนเองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ ในตาราง 6

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการประเมินของตนเอง ในตาราง 7

ส่วนที่ 5 การหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอกกับการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข ในตาราง 8-18

ส่วนที่ 6 สรุปปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน จังหวัดบุรีรัมย์ ในตาราง 19

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอกของอาสาสมัครสาธารณสุขและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ

ตาราง 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (114 คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	71	62.3
ชาย	43	37.7
อายุ (ปี)		
16-20	8	7.0
21-25	6	5.3
26-30	23	20.2
31-35	17	14.9
36-40	23	20.2
41-45	13	11.4
46-50	11	9.6
51-55	8	7.0
56-60	5	4.4
สถานภาพสมรส		
คู่	101	88.6
โสด	13	11.4
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	106	93.0
มัธยมศึกษา	8	7.0

0
362.10425

ร 117 ม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (114 คน)	ร้อยละ
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว		
ไม่พอใช้ (มีหนี้สิน)	30	26.3
พอใช้	83	72.8
เหลือเก็บ	1	0.9
รายได้ครอบครัว (บาทต่อเดือน)		
0-1000	35	30.7
1001-2000	43	37.7
2001-3000	16	14.0
3001-4000	6	5.3
4001-5000	6	5.3
5001-6000	2	1.8
6001-7000	3	2.6
7001-8000	3	2.6

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขจำนวน 114 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.3 ที่เหลือเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 36.81 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.15) อายุสูงสุด 59 ปี ต่ำสุด 17 ปี สถานภาพสมรส ส่วนใหญ่เป็นคู่ ร้อยละ 88.6 ระดับการศึกษา จบชั้นประถมศึกษาเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 93.0 ที่เหลือร้อยละ 7.0 จบชั้นมัธยมศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับพอใช้ เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 72.8 ไม่พอใช้มีหนี้สินร้อยละ 26.3 และมีเงินเหลือเก็บร้อยละ 0.9 รายได้ของครอบครัว ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 68.4 และรายได้โดยเฉลี่ยเท่ากับ 2,270.18 บาทต่อเดือน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1,705.74) โดยมีรายได้สูงสุด 8,000 บาทต่อเดือน ต่ำสุด 800 บาทต่อเดือน

เลขทะเบียน 129693 เลขหมู่
สำนักหอสมุด ม.วิทยาลัยเชียงใหม่

ตาราง 2 ปัจจัยภายนอกของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดบุรีรัมย์

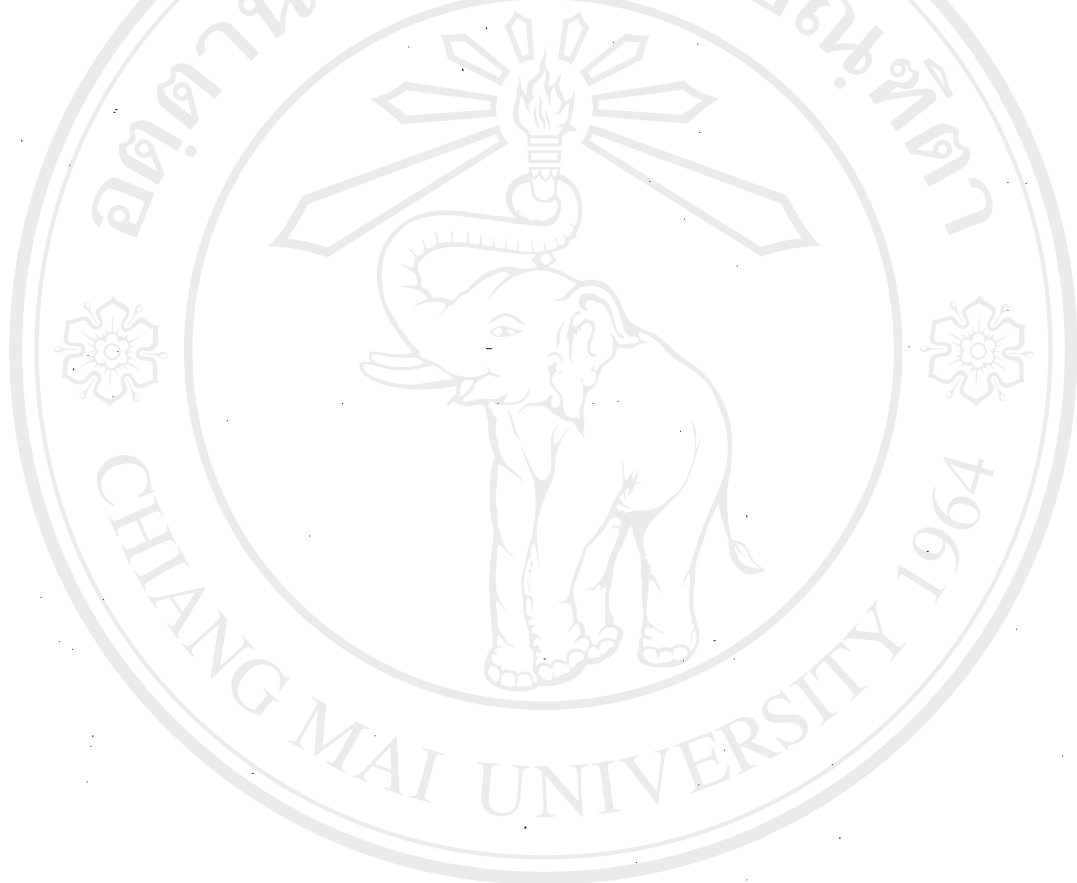
ปัจจัยภายนอก	จำนวน (114 คน)	ร้อยละ
ช่วยเหลือชาวบ้านในงานด้านสาธารณสุข		
เคย	74	64.9
ไม่เคย	40	35.1
การได้รับเกียรติและการยอมรับ		
ได้รับ	114	100.0
สิทธิการได้รับการรักษาพยาบาลฟรี		
เหมาะสม	114	100.0
ได้รับการนิเทศเยี่ยมเยียนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ		
น้อยไป	27	23.7
เหมาะสม	86	75.4
มากไป	1	0.9
ได้รับข่าวสารทางด้านสาธารณสุข		
เป็นประจำทุกเดือน	98	86.0
อื่น ๆ (ไม่สม่ำเสมอ)	16	14.0

จากตาราง 2 พบว่า ประสบการณ์ของอาสาสมัครสาธารณสุข เคยช่วยเหลือชาวบ้านด้านสาธารณสุขร้อยละ 64.9 และทั้งหมดได้รับเกียรติและการยอมรับจากชาวบ้าน ในเรื่องสิทธิการรักษาพยาบาลฟรี ทุกคนเห็นว่าเหมาะสม การได้รับการนิเทศเยี่ยมเยียน จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมร้อยละ 75.4 มีความเห็นว่าได้รับการ นิเทศเยี่ยมเยียนน้อยไปร้อยละ 23.7 และการได้รับข้อมูลข่าวสารทางด้านสาธารณสุขส่วนใหญ่ได้ รับเป็นประจำทุกเดือนร้อยละ 86.0 และได้รับไม่สม่ำเสมอร้อยละ 14.0

ตาราง 3 ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (45 คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	24	53.3
ชาย	21	46.7
อายุ (ปี)		
20-29	21	46.7
30-39	21	46.7
40-49	3	6.6
สถานภาพสมรส		
คู่	37	88.2
โสด	8	17.8
ระดับการศึกษา		
ประกาศนียบัตร ฯ (อื่น ๆ)	20	44.4
อนุปริญญา	16	35.6
ปริญญาตรี	9	20.0
สถานที่ปฏิบัติงาน		
สถานีอนามัย	45	100.0
อายุราชการ (ปี)		
0-5	11	24.4
6-10	15	33.3
11-15	11	24.4
16-20	7	15.6
20 ปีขึ้นไป	1	2.2

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ จำนวน 45 คน เป็นเพศหญิงร้อยละ 53.3 เพศชายร้อยละ 46.7 มีอายุเฉลี่ย = 30.62 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 6.05) มีอายุต่ำสุด 21 ปี สูงสุด 46 ปี สถานภาพสมรสคู่ร้อยละ 82.2 โสดร้อยละ 17.8 ระดับการศึกษาจบระดับประกาศนียบัตรเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผดุงครรภ์ร้อยละ 44.4 จบระดับอนุปริญญาร้อยละ 35.6 และปริญญาตรีร้อยละ 20 สถานที่ปฏิบัติงานทั้งหมดปฏิบัติงานที่สถานีอนามัย และมีอายุราชการเฉลี่ย 9.71 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5.55) อายุราชการต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 25 ปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข ตาราง 4-5

เนื่องจากตัวแปรพื้นฐานคะแนนไม่เท่ากัน ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ จึงได้ปรับให้ฐานคะแนนเท่ากับ 3 คะแนนทุกข้อ ตัวแปรที่ต้องปรับมี 6 ตัวแปร ดังนี้

1. การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน ฐานคะแนนเดิม = 1 คะแนน
2. การนำเสนอข้อมูลและร่วมวางแผนกับชุมชน/กรรมการหมู่บ้าน ฐานคะแนนเดิม = 2 คะแนน
3. การส่งเสริมป้องกันการขาดสารไอโอดีน ฐานคะแนนเดิม = 1 คะแนน
4. การเก็บอุจจาระส่งตรวจหาไข่พยาธิ ฐานคะแนนเดิม = 2 คะแนน
5. การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ ฐานคะแนนเดิม = 1 คะแนน
6. การจัดตั้งกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค ฐานคะแนนเดิม = 1 คะแนน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุข

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุข ตามการประเมินของ			
	อาสาสมัครสาธารณสุข (N=114)		เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ของรัฐ (N=45)	
	MEAN	SD	MEAN	SD
1. ข้อมูลข่าวสารหมู่บ้าน	5.99	.14	5.97	.22
1.1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน	3.00	.00	3.00	.00
1.2 การนำเสนอข้อมูลและร่วมวางแผนกับชุมชน/ กรรมการ	2.99	.14	2.97	.22
2. การให้บริการที่จำเป็น				
2.1 โภชนาการ	5.97	.16	5.98	.15
2.1.1 การชั่งน้ำหนักเด็กอายุ 0-5 ปี	2.97	.16	2.98	.15
2.1.2 ส่งเสริมป้องกันการขาดไอโอดีน	3.00	.00	3.00	.00
2.2 อนามัยแม่และเด็ก	8.57	.75	7.83	1.15
2.2.1 ติดตามหรือแนะนำหญิงมีครรภ์ให้ฝาก ครรภ์และตรวจครรภ์ตามกำหนด	2.95	.22	2.76	.44
2.2.2 ติดตามเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ตรวจ สุขภาพตามกำหนด	2.87	.37	2.49	.55
2.2.3 แนะนำให้หญิงที่แต่งงานแล้วไปตรวจ มะเร็งปากมดลูกตามกำหนด	2.75	.44	2.58	.54

ตาราง 4 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุข
ตามการประเมินของ

กิจกรรม	อาสาสมัครสาธารณสุข		เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	
	MEAN	SD	MEAN	SD
2.3 สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค				
2.3.1 ติดตามหรือแนะนำให้ผู้ปกครองนำเด็กไปรับวัคซีนตามกำหนด	2.94	.28	2.87	.34
2.4 การควบคุมโรคประจำถิ่น	8.44	.81	7.72	1.09
2.4.1 กำจัดแหล่งแพร่พันธุ์ยุงลาย	2.83	.37	2.80	.40
2.4.2 เก็บอุจจาระส่งตรวจหาไข่พยาธิ	3.00 ✓	.00	2.90	.38
2.4.3 เก็บเสมหะส่งตรวจหาเชื้อวัณโรค	2.61	.62	2.02	.81
2.5 การกำจัดสิ่งปฏิกูล	5.83	.42	5.32	.90
2.5.1 กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ (แมลง/หนู)	2.84	.39	2.56	.62
2.5.2 ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมตามเกณฑ์ จปฐ.	2.99	.09	2.76	.44
2.6 การรักษาพยาบาลเบื้องต้น	5.36	.74	5.00	1.02
2.6.1 รักษาพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ	2.61	.49	2.31	.59
2.6.2 ประชุมพยาบาลก่อนการส่งต่อ	2.75	.49	2.69	.56

ตาราง 4 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุข ตามการประเมินของ			
	อาสาสมัครสาธารณสุข		เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	
	MEAN	SD	MEAN	SD
2.7 จัดหายาจำเป็น	5.57	.65	4.93	.83
2.7.1 จัดหาและจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน ที่ ศสมช.	2.95	.22	2.76	.48
2.7.2 แนะนำให้มีการปลูกและการใช้ สมุนไพรในครัวเรือน	2.62	.59	2.17	.65
2.8 ทันตสาธารณสุข	5.25	.90	4.31	1.31
2.8.1 จัดหาและจำหน่ายแปรงสีฟันและ ยาสีฟันที่ ศสมช.	2.56	.58	2.20	.73
2.8.2 ส่งเสริมการป้องกันโรคฟันผุโดยการ จัดนิทรรศการสาธิตการแปรงฟันและ กิจกรรมอื่น ๆ	2.69	.50	2.11	.75
2.9 สุขภาพจิตชุมชน	5.05	1.03	4.55	1.24
2.9.1 จัดชมรมผู้สูงอายุ	2.82	.72	2.73	.86
2.9.2 จัดกิจกรรมออกกำลังกาย	2.23	.63	1.82	.78

ตาราง 4 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุข ตามการประเมินของ			
	อาสาสมัครสาธารณสุข		เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	
	MEAN	SD	MEAN	SD
2.10 การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและโรคไม่ติดต่อ	8.40	.90	7.69	1.26
2.10.1 วัดความดันโลหิต	2.82	.45	2.60	.58
2.10.2 การตรวจน้ำตาลหาเบาหวาน	2.69	.58	2.76	.48
2.10.3 ส่งเสริมการป้องกันการใช้อาเสฟติด ในหมู่บ้าน	2.89	.35	2.33	.79
2.11 การคุ้มครองผู้บริโภค				
2.11.1 จัดตั้งกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค	3.00	.00	2.93	.45
2.12 ป้องกันเอดส์				
2.12.1 ให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่ ประชาชนในหมู่บ้าน	2.96	.21	2.62	.58
3. การถ่ายทอดความรู้ตามกิจกรรมบริการและ ปัญหาชุมชน	8.15	1.12	7.73	1.25
3.1 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพเป็นรายบุคคล	2.75	.46	2.49	.54
3.2 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพเป็นรายกลุ่ม	2.68	.54	2.53	.55
3.3 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพ โดยผ่านทาง หอกระจายข่าว	2.72	.49	2.71	.46
รวม	81.48	5.36	75.45	8.42

จากตาราง 4 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานตามการประเมินของตนเองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐเป็นดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยตามการประเมินของอาสาสมัครสาธารณสุข ในแต่ละกิจกรรมของงานสาธารณสุขมูลฐานมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด = 3.00 คือ กิจกรรมการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน กิจกรรมส่งเสริมป้องกันการขาดไอโอดีน กิจกรรมเก็บอุจจาระส่งตรวจหาไข่พยาธิ และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคนอก และที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยรองลงมา = 2.99 คือ กิจกรรมการนำเสนอข้อมูลและร่วมวางแผนกับชุมชน/กรรมการหมู่บ้าน และกิจกรรมการส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมตามเกณฑ์จปฐ. และที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด = 2.23 คือ การจัดกิจกรรมออกกำลังกาย

ค่าคะแนนเฉลี่ยตามการประเมินของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ ในแต่ละกิจกรรมของงานสาธารณสุขมูลฐานมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด = 3.00 คือ กิจกรรมการสำรวจข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้าน และกิจกรรมการส่งเสริมป้องกันการขาดไอโอดีน และที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยรองลงมา = 2.98 คือ กิจกรรมการชั่งน้ำหนักเด็กอายุ 0-5 ปี และที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด = 1.82 คือ การจัดกิจกรรมออกกำลังกาย

เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุข ตามการประเมินของตนเองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกิจกรรมของงานสาธารณสุขมูลฐาน คะแนนเฉลี่ยตามการประเมินของอาสาสมัครสาธารณสุขจะสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยตามการประเมินของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ คือ 81.48 และ 75.45 ตามลำดับ และพบว่า มีกิจกรรมที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เหมือนกัน คือ กิจกรรมการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน และกิจกรรมการส่งเสริมป้องกันการขาดไอโอดีน และในด้านกิจกรรมที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเหมือนกัน คือ การจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ค่าคะแนนเฉลี่ยตามการประเมินของอาสาสมัครสาธารณสุขจะสูงกว่าตามการประเมินของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐทุกกิจกรรม ยกเว้น กิจกรรมการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านและกิจกรรมการส่งเสริมป้องกันการขาดไอโอดีนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ในส่วนกิจกรรมการชั่งน้ำหนักเด็ก อายุ 0-5 ปี และการตรวจน้ำตาลในปัสสาวะ มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าการประเมินโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการประเมินของอาสาสมัครสาธารณสุข

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวัง (N=114)		บทบาทที่เป็นจริง (N=114)	
	MEAN	SD	MEAN	SD
1. ข้อมูลข่าวสารหมู่บ้าน	5.99	.14	4.82	1.67
1.1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน	3.00	.00	2.79	.77
1.2 การนำเสนอข้อมูลและร่วมวางแผนกับชุมชน/ กรรมการ	2.99	.14	2.03	1.38
2. การให้บริการที่จำเป็น				
2.1 โภชนาการ	5.97	.16	5.52	1.17
2.1.1 การชั่งน้ำหนักเด็กอายุ 0-5 ปี	2.97	.16	2.91	.49
2.1.2 ส่งเสริมป้องกันการขาดไอโอดีน	3.00	.00	2.61	1.02
2.2 อนามัยแม่และเด็ก	8.57	.75	7.48	1.54
2.2.1 ติดตามหรือแนะนำหญิงมีครรภ์ให้ฝาก ครรภ์และตรวจครรภ์ตามกำหนด	2.95	.22	2.91	.41
2.2.2 ติดตามเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ตรวจ สุขภาพตามกำหนด	2.87	.37	2.87	.43
2.2.3 แนะนำให้หญิงที่แต่งงานแล้วไปตรวจ มะเร็งปากมดลูกตามกำหนด	2.75	.44	1.70	1.33

ตาราง 5 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวัง (N=114)		บทบาทที่เป็นจริง (N=114)	
	MEAN	SD	MEAN	SD
2.3 สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค				
2.3.1 ติดตามหรือแนะนำให้ผู้ปกครองนำเด็กไปรับวัคซีนตามกำหนด	2.94	.28	2.86	.51
2.4 การควบคุมโรคประจำถิ่น	8.44	.81	6.46	1.29
2.4.1 กำจัดแหล่งแพร่พันธุ์ยุงลาย	2.83	.37	2.81	.53
2.4.2 เก็บของจากระส่งตรวจหาไข่พยาธิ	3.00	.00	2.97	.28
2.4.3 เก็บเสมหะส่งตรวจหาเชื้อวัณโรค	2.61	.62	0.68	1.19
2.5 การกำจัดสิ่งปฏิกูล	5.83	.42	5.24	1.04
2.5.1 กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ (แมลง/หนู)	2.84	.39	2.35	.90
2.5.2 ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมตามเกณฑ์ จปฐ.	2.99	.09	2.89	.41
2.6 การรักษาพยาบาลเบื้องต้น	5.36	.74	4.77	1.71
2.6.1 รักษาพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ	2.61	.49	2.61	.89
2.6.2 ปฐมพยาบาลก่อนการส่งต่อ	2.75	.49	2.16	1.27

ตาราง 5 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวัง (N=114)		บทบาทที่เป็นจริง (N=114)	
	MEAN	SD	MEAN	SD
2.7 จัดหายาจำเป็น	5.57	.65	4.69	1.48
2.7.1 จัดหาและจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน ที่ ศสมช.	2.95	.22	2.82	.69
2.7.2 แนะนำให้มีการปลูกและการใช้ สมุนไพรในครัวเรือน	2.62	.59	1.87	1.22
2.8 ทัศนสาธารณสุข	5.25	.90	2.55	2.00
2.8.1 จัดหาและจำหน่ายแปรงสีฟันและ ยาสีฟันที่ ศสมช.	2.56	.58	0.84	1.34
2.8.2 ส่งเสริมการป้องกันโรคฟันผุโดยการ จัดนิทรรศการสาธิตการแปรงฟันและ กิจกรรมอื่น ๆ	2.69	.50	1.71	1.29
2.9 สุขภาพจิตชุมชน	5.05	1.03	0.62	1.29
2.9.1 จัดชมรมผู้สูงอายุ	2.82	.72	0.53	1.15
2.9.2 จัดกิจกรรมออกกำลังกาย	2.23	.63	0.08	.34

ตาราง 5 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวัง (N=114)		บทบาทที่เป็นจริง (N=114)	
	MEAN	SD	MEAN	SD
2.10 การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและโรคไม่ติดต่อ	8.40	.90	6.47	2.69
2.10.1 วัดความดันโลหิต	2.82	.45	2.19	1.17
2.10.2 การตรวจน้ำตาลตาเบาหวาน	2.69	.58	2.10	1.25
2.10.3 ส่งเสริมการป้องกันการใช้อาเสฟติด	2.89	.35	2.18	1.13
ในหมู่บ้าน				
2.11 การคุ้มครองผู้บริโภค				
2.11.1 จัดตั้งกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค	3.00	.00	1.05	1.44
2.12 ป้องกันเอดส์				
2.12.1 ให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่ ประชาชนในหมู่บ้าน	2.96	.21	2.65	.79
3. การถ่ายทอดความรู้ตามกิจกรรมบริการและ ปัญหาชุมชน	8.15	1.12	6.31	2.55
3.1 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพเป็นรายบุคคล	2.75	.46	2.46	.92
3.2 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพเป็นรายกลุ่ม	2.68	.54	2.07	1.22
3.3 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพ โดยผ่านทาง หอกระจายข่าว	2.72	.49	1.78	1.41
รวม	81.48	5.36	61.48	11.12

จากตาราง 5 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขสูงตามการประเมินของตนเอง เป็นดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังในแต่ละกิจกรรมของงานสาธารณสุขมูลฐาน มีค่าสูงสุด = 3.00 คือ กิจกรรมการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน กิจกรรมส่งเสริมป้องกันการขาดไอโอดีน กิจกรรมเก็บอุจจาระส่งตรวจหาไข่พยาธิ และกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค และที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยรองลงมา = 2.99 คือ กิจกรรมการนำเสนอข้อมูลและร่วมวางแผนกับชุมชน/กรรมการหมู่บ้าน และกิจกรรมการส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมตามเกณฑ์ จปฐ. ในส่วนที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด = 2.23 คือ การจัดการกิจกรรมออกกำลังกาย

ค่าคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่เป็นจริงในแต่ละกิจกรรมของงานสาธารณสุขมูลฐาน มีค่าสูงสุด = 2.97 คือ กิจกรรมการเก็บอุจจาระส่งตรวจหาไข่พยาธิ และที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยรองลงมา = 2.91 คือ กิจกรรมการชั่งน้ำหนักเด็กอายุ 0-5 ปี และกิจกรรมติดตามหรือแนะนำหญิงมีครรภ์ให้ฝากครรภ์และตรวจครรภ์ตามกำหนด กิจกรรมที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด = 0.08 คือ การจัดการกิจกรรมออกกำลังกาย

การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขสูงตามการประเมินของตนเอง พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกิจกรรมของงานสาธารณสุขมูลฐานในบทบาทที่คาดหวังจะสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมของบทบาทที่เป็นจริง คือ = 81.48 และ 61.48 ตามลำดับ และพบว่ามีกิจกรรมที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดเหมือนกัน คือ กิจกรรมเก็บอุจจาระส่งตรวจหาไข่พยาธิ และกิจกรรมการออกกำลังกาย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ค่าคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่เป็นจริงทุกกิจกรรม ยกเว้น กิจกรรมติดตามเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีตรวจสุขภาพตามกำหนด และกิจกรรมการรักษาพยาบาลเบื้องต้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง เท่ากัน

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุข

ตาราง 6 เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการประเมินของตนเอง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวังตามการประเมินของ				t	df
	อาสาสมัครสาธารณสุข (N=114) 162		เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ของรัฐ (N=45) 149			
	MEAN	SD	MEAN	SD		
1 ข้อมูลข่าวสารหมู่บ้าน	2.99	.09	2.98	.15	.56	58.23
1.1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน	1.00	.00	1.00	.00	-	-
1.2 การนำเสนอข้อมูลและร่วมวางแผนกับ ชุมชน/กรรมการ	1.99	.09	1.98	.15	.56	58.23
2 การให้บริการที่จำเป็น						
2.1 โภชนาการ	3.97	.16	3.98	.15	-.15	86.58
2.1.1 การชั่งน้ำหนักเด็กอายุ 0-5 ปี	2.97	.16	2.98	.15	-.15	86.58
2.1.2 ส่งเสริมป้องกันการขาดไอโอดีน	1.00	.00	1.00	.00	-	-
2.2 อามัยแม่และเด็ก	8.57	.75	7.83	1.15	3.98*	59.38
2.2.1 ติดตามหรือแนะนำหญิงมีครรภ์ให้ ฝากครรภ์และตรวจครรภ์ตามกำหนด	2.95	.22	2.76	.44	2.82*	53.51
2.2.2 ติดตามเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ตรวจ สุขภาพตามกำหนด	2.87	.37	2.49	.55	4.28*	59.97
2.2.3 แนะนำให้หญิงที่แต่งงานแล้วไปตรวจ มะเร็งปากมดลูกตามกำหนด	2.75	.44	2.58	.54	1.85	67.69

ตาราง 6 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวังตามการประเมินของ				t	df
	อาสาสมัครสาธารณสุข (N=114)		เจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ (N=45)			
	MEAN	SD	MEAN	SD		
2.3 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค						
2.3.1 ติดตามหรือแนะนำให้ผู้ปกครองนำเด็กไปรับวัคซีนตามกำหนด	2.94	.28	2.87	.34	1.25	67.43
2.4 การควบคุมโรคประจำถิ่น	7.44	.82	6.75	1.05	3.97*	66.40
2.4.1 กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย	2.83	.37	2.80	.40	.48	75.42
2.4.2 เก็บของจากระส่งตรวจหาไข้พยาธิ	2.00	.00	1.93	.25	-	-
2.4.3 เก็บเสมหะส่งตรวจหาเชื้อวัณโรค	2.61	.62	2.02	.81	4.35*	65.16
2.5 การกำจัดสิ่งปฏิกูล	5.83	.42	5.32	.90	3.74*	51.70
2.5.1 กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์พาหะ (แมลง/หนู)	2.84	.39	2.56	.62	2.87*	58.07
2.5.2 ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมตามเกณฑ์ จปฐ.	2.99	.09	2.76	.44	3.60*	45.62
2.6 รักษาพยาบาลเบื้องต้น	5.36	.74	5.00	1.02	2.20*	63.23
2.6.1 รักษาพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ	2.61	.49	2.31	.59	3.03*	68.58
2.6.2 ประชุมพยาบาลก่อนการส่งต่อ	2.75	.49	2.69	.56	.69	72.36

ตาราง 6 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวังตามการประเมินของ				t	df
	อาสาสมัครสาธารณสุข (N=114)		เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ของรัฐ (N=45)			
	MEAN	SD	MEAN	SD		
2.7 การจัดหายาจำเป็น	5.57	.65	4.93	.84	4.59*	66.10
2.7.1 จัดหาและจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน ที่ ศสมช.	2.95	.22	2.76	.48	2.55*	51.63
2.7.2 แนะนำให้มีการปลูกและการใช้สมุนไพร ในครัวเรือน	2.62	.59	2.17	.65	4.00*	73.81
2.8 ทัศนสาธารณสุข	5.25	.90	4.31	1.31	4.43*	61.08
2.8.1 จัดหาและจำหน่ายแปรงสีฟันและยาสีฟัน ที่ ศสมช.	2.56	.58	2.20	.73	2.98*	67.33
2.8.2 ส่งเสริมการป้องกันโรคฟันผุโดยการจัด นิทรรศการสาธิตการแปรงฟันและ กิจกรรมอื่น ๆ	2.69	.50	2.11	.75	4.83*	60.28
2.9 สุขภาพจิตชุมชน	3.17	.71	2.73	.86	3.05*	68.51
2.9.1 จัดชมรมผู้สูงอายุ	.94	.24	.91	.29	.57	69.68
2.9.2 จัดกิจกรรมออกกำลังกาย	2.23	.63	1.82	.78	3.19*	67.87

ตาราง 6 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวังตามการประเมินตนเอง				t.	df
	อาสาสมัครสาธารณสุข		เจ้าหน้าที่สาธารณสุข			
	(N=114)		ของรัฐ (N=45)			
	MEAN	SD	MEAN	SD		
2.10 การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและโรคไม่ติดต่อ	8.40	.97	7.69	1.26	3.38*	65.86
2.10.1 วัดความดันโลหิต	2.82	.45	2.60	.58	2.24*	66.19
2.10.2 ตรวจน้ำตาลในปัสสาวะ	2.69	.58	2.76	.48	-.69	96.30
2.10.3 ส่งเสริมการป้องกันการใช้สารเสพติด ในหมู่บ้าน	2.89	.35	2.33	.79	4.48*	50.66
2.11 คู่มือรองผู้บริหาร						
2.11.1 จัดตั้งกลุ่มคู่มือรองผู้บริหาร	1.00	.00	.98	.15	-	-
2.12 ฝึกอบรม						
2.12.1 ให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่ประชาชน	2.96	.21	2.62	.58	3.80*	48.50
3 ถ่ายทอดความรู้ตามกิจกรรมบริการและปัญหาชุมชน	8.15	1.12	7.73	1.25	1.90	73.41
3.1 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพเป็นรายบุคคล	2.75	.46	2.49	.54	2.78*	69.40
3.2 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพเป็นรายกลุ่ม	2.68	.54	2.53	.55	1.48	79.72
3.3 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพโดยผ่านทาง หอกระจายข่าว	2.72	.49	2.71	.46	.10	85.68
รวมทุกบทบาท	71.60	5.13	65.72	8.10	4.55*	58.44

* p < .05

All rights reserved

จากตาราง 6 พบว่า เมื่อนำค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุขตาม การประเมินของตนเองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแต่ละกิจกรรมของงานสาธารณสุขมูลฐาน มาทดสอบความแตกต่างโดยใช้ Unpaired t-test พบว่า มีจำนวน 15 กิจกรรมที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ กิจกรรมติดตามหรือแนะนำหญิงมีครรภ์ให้ฝากครรภ์และ ตรวจครรภ์ตามกำหนด กิจกรรมติดตามเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีตรวจสุขภาพตามกำหนด กิจกรรมเก็บ เสนมเหส่งตรวจหาเชื้อวัณโรค กิจกรรมการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์พาหะ(แมลง/หนู) กิจกรรมส่งเสริม ให้มีและใช้ส้วมตามเกณฑ์ จปฐ. กิจกรรมรักษาพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ กิจกรรมจัดหาและจำหน่าย ยาสามัญประจำบ้านที่ ศสมช. กิจกรรมแนะนำให้มีการปลูกและการใช้สมุนไพรในครัวเรือน กิจกรรมจัดหาและจำหน่ายแปรงสีฟันและยาสีฟันที่ ศสมช. กิจกรรมส่งเสริมและป้องกันโรคฟันผุ กิจกรรมออกกำลังกาย กิจกรรมวัดความดันโลหิต กิจกรรมการส่งเสริมการป้องกันการ ใช้สารเสพติดใน หมู่บ้าน กิจกรรมให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพเป็นรายบุคคล ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ จำนวน 10 กิจกรรม ไม่มีความแตกต่างกัน และในส่วนกิจกรรมการสำรวจข้อมูล พื้นฐานหมู่บ้าน กิจกรรมการส่งเสริมป้องกันการขาดไอ โอดีน กิจกรรมเก็บอุจจาระส่งตรวจหาไข่พยาธิ กิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค มีค่า variance = 0 จึงไม่สามารถทดสอบค่าความแตกต่างได้ แต่โดยรวมทุกกิจกรรมแล้ว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข
 ตาราง 7 เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการ
 ✓ ประเมินของตนเอง

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวัง (N=114)		บทบาทที่เป็นจริง (N=114)		t df=113
	MEAN	SD	MEAN	SD	
1 ข้อมูลข่าวสารหมู่บ้าน	2.99	.09	2.28	.98	7.85*
1.1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน	1.00	.00	0.93	.26	-2.92*
1.2 การนำเสนอข้อมูลและร่วมวางแผนกับ ชุมชน/กรรมการ	1.99	.09	1.35	.92	-7.49*
2 การให้บริการที่จำเป็น					
2.1 โภชนาการ	3.97	.16	3.78	.62	3.35*
2.1.1 การชั่งน้ำหนักเด็กอายุ 0-5 ปี	2.97	.16	2.91	.49	-1.26
2.1.2 ส่งเสริมป้องกันการขาดไอโอดีน	1.00	.00	.87	.34	-4.08*
2.2 อนามัยแม่และเด็ก	8.57	.75	7.48	1.54	7.62*
2.2.1 ติดตามหรือแนะนำหญิงมีครรภ์ให้ ฝากครรภ์และตรวจครรภ์ตามกำหนด	2.95	.22	2.91	.41	-.89
2.2.2 ติดตามเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ตรวจ สุขภาพตามกำหนด	2.87	.37	2.87	.43	.00
2.2.3 แนะนำให้หญิงที่แต่งงานแล้วไปตรวจ มะเร็งปากมดลูกตามกำหนด	2.75	.43	1.70	1.33	-8.16*

ตาราง 7 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวัง (N=114)		บทบาทที่เป็นจริง (N=114)		t df=113
	MEAN	SD	MEAN	SD	
2.3 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค					
2.3.1 ติดตามหรือแนะนำให้ผู้ปกครองนำเด็ก ไปรับวัคซีนตามกำหนด	2.94	.28	2.86	.51	1.49
2.4 การควบคุมโรคประจำถิ่น	7.44	.82	5.47	1.28	14.97*
2.4.1 กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย	2.83	.37	2.81	.53	-.42
2.4.2 เก็บอุจจาระส่งตรวจหาไข่พยาธิ	2.00	.00	1.98	.19	-1.12
2.4.3 เก็บเสมหะส่งตรวจหาเชื้อวัณโรค	2.61	.62	.68	1.19	-17.35*
2.5 การกำจัดสิ่งปฏิกูล	5.83	.42	5.24	1.04	6.00*
2.5.1 กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์พาหะ (แมลง/หนู)	2.84	.39	2.35	.90	5.93*
2.5.2 ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมตามเกณฑ์ จปฐ.	2.99	.09	2.89	.41	-2.45*
2.6 รักษาพยาบาลเบื้องต้น	5.36	.74	4.77	1.71	3.36*
2.6.1 รักษาพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ	2.61	.49	2.61	.89	-.09
2.6.2 ปฐมพยาบาลก่อนการส่งต่อ	2.75	.49	2.16	1.27	-4.59*

ตาราง 7 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวัง (N=114)		บทบาทที่เป็นจริง (N=114)		t df=113
	MEAN	SD	MEAN	SD	
2.7 การจัดหายาจำเป็น	5.57	.65	4.69	1.48	7.33*
2.7.1 จัดหาและจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน ที่ ศสมช.	2.95	.22	2.82	.69	-1.77
2.7.2 แนะนำให้มีการปลูกและการใช้สมุนไพร ในครัวเรือน	2.62	.59	1.87	1.22	-8.12*
2.8 ทัศนสาธารณสุข	5.25	.90	2.55	2.00	14.46*
2.8.1 จัดหาและจำหน่ายแปรงสีฟันและยาสีฟัน ที่ ศสมช.	2.56	.58	.84	1.34	-13.70*
2.8.2 ส่งเสริมการป้องกันโรคฟันผุโดยการจัด นิทรรศการสาธิตการแปรงฟันและ กิจกรรมอื่น ๆ	2.69	.50	1.71	1.29	-7.81*
2.9 สุขภาพจิตชุมชน	3.17	.71	.26	.58	38.14*
2.9.1 จัดชมรมผู้สูงอายุ	.94	.24	.18	.38	-19.08*
2.9.2 จัดกิจกรรมออกกำลังกาย	2.23	.63	.08	.34	-37.43*

ตาราง 7 (ต่อ)

กิจกรรม	บทบาทที่คาดหวัง (N=114)		บทบาทที่เป็นจริง (N=114)		t df=113
	MEAN	SD	MEAN	SD	
2.10 การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและโรคไม่ติดต่อ	8.40	.97	6.47	2.69	8.78*
2.10.1 วัดความดันโลหิต	2.82	.45	2.19	1.16	-5.96*
2.10.2 ตรวจน้ำตาลในปัสสาวะ	2.69	.58	2.10	1.25	-5.54*
2.10.3 ส่งเสริมการป้องกันการใช้อาหารเสพติด ในหมู่บ้าน	2.89	.35	2.18	1.13	-6.88*
2.11 คู่มือครองผู้บริโภคร					
2.11.1 จัดตั้งกลุ่มคู่มือครองผู้บริโภคร	1.00	.00	.35	.48	14.46*
2.12 ป้องกันเอดส์					
2.12.1 ให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่ประชาชน	2.96	.21	2.65	.79	4.35*
3 ถ่ายทอดความรู้ตามกิจกรรมบริการและปัญหาชุมชน	8.15	1.12	6.31	2.55	8.03*
3.1 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพเป็นรายบุคคล	2.75	.46	2.46	.92	-3.38*
3.2 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพเป็นรายกลุ่ม	2.68	.54	2.07	1.22	-5.22*
3.3 ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพโดยผ่านทาง หอกระจายข่าว	2.72	.49	1.78	1.41	-7.34*
รวมทุกบทบาท	71.60	5.13	55.16	9.68	20.96*

* p < .05

จากตาราง 7 พบว่า เมื่อนำค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขในแต่ละกิจกรรมของงานสาธารณสุขมูลฐานมาทดสอบความแตกต่างโดยใช้ paired t-test พบว่า ส่วนใหญ่ (21 กิจกรรม) มีความแตกต่างกัน ยกเว้น กิจกรรมการซักรั้วน้ำให้เด็กอายุ 0-5 ปี กิจกรรมติดตามหรือแนะนำหญิงมีครรภ์ให้ฝากครรภ์และตรวจครรภ์ตามกำหนด กิจกรรมติดตามเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีตรวจสอบสภาพตามกำหนด กิจกรรมติดตามหรือแนะนำให้ผู้ปกครองนำเด็กไปรับวัคซีนตามกำหนด กิจกรรมกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย กิจกรรมเก็บอุจจาระส่งตรวจหาไข่พยาธิ กิจกรรมรักษาพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ และกิจกรรมจัดหาและจำหน่ายยาสามัญประจำบ้านที่ ศสมช. ไม่มีความแตกต่างกัน แต่โดยรวมทุกกิจกรรมแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามที่สมมติฐานที่ตั้งไว้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอกกับระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข

บทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข ได้คะแนนเฉลี่ย = 55.16

ค่าต่ำสุด = 24 ค่าสูงสุด = 71

ตาราง 8 แสดงระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข จำแนกเป็น 3 ระดับ

ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติจริง ระดับน้อย (0-49)	33	28.95
การปฏิบัติจริง ระดับปานกลาง (50-59)	38	33.33
การปฏิบัติจริง ระดับสูง (60-77)	43	37.72
รวม	114	100.00

จากตาราง 8 พบว่า การปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขอยู่ในระดับสูงมากที่สุด ร้อยละ 37.72

ตาราง 9 แสดงระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข จำแนกเป็น 2 ระดับ

ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติจริง ระดับน้อย (0-57)	57	50.00
การปฏิบัติจริง ระดับสูง (58-77)	57	50.00
รวม	114	100.00

จากตาราง 9 พบว่า การปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขอยู่ในระดับน้อยและระดับสูงเท่ากัน

ตาราง 10 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข

เพศ	ระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข			
	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
ชาย	17 (39.5)	14 (32.6)	12 (27.9)	43 (100.0)
หญิง	26 (36.6)	24 (33.8)	21 (29.6)	71 (100.0)
รวม	43	38	33	114 (100.0)

$$X^2 = 0.986, df = 2, p\text{-value} > .05$$

จากตาราง 10 พบว่าเพศกับระดับบทบาทในการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข

อายุ	ระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข			
	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
16-25	5 (35.7)	3 (21.4)	6 (42.9)	14 (100.0)
26-35	12 (30.0)	13 (32.5)	15 (37.5)	40 (100.0)
36-45	14 (38.9)	13 (36.1)	9 (25.0)	36 (100.0)
45 ปีขึ้นไป	12 (50.0)	9 (37.5)	3 (12.5)	24 (100.0)
รวม	43	38	33	114 (100.0)

$$\chi^2 = 6.815, df = 6, p > 0.05$$

ตาราง 11 พบว่า อายุกับระดับบทบาทในการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข
ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัคร
สาธารณสุข

สถานภาพสมรส	ระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข		
	สูง	น้อย	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
โสด	7 (53.8)	6 (46.2)	13 (100.0)
คู่	50 (49.5)	51 (50.5)	101 (100.0)
รวม	57	57	114 (100.0)

X^2 (Yate's corrected) = .00, df = 1, p-value > .05

จากตาราง 12 พบว่า สถานภาพสมรสกับระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนกับระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัคร
สาธารณสุข

รายได้ (บาท)	ระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข			
	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
0-1000	9 (25.7)	12 (34.3)	14 (40.0)	35 (100.0)
1001-3000	26 (44.1)	19 (32.2)	14 (23.7)	59 (100.0)
3001 บาทขึ้นไป	8 (40.0)	7 (35.0)	5 (25.0)	20 (100.0)
รวม	43	38	33	114 (100.0)

$$X^2 = 4.183, df = 4, p > 0.05$$

จากตาราง 13 พบว่า รายได้ต่อเดือนกับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัคร
สาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 14 ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจกับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัคร
สาธารณสุข

ฐานะทางเศรษฐกิจ	ระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข		
	สูง	น้อย	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่พอใช้	12 (40.0)	18 (60.0)	30 (100.0)
พอใช้	45 (53.6)	39 (46.4)	84 (100.0)
รวม	57	57	114 (100.0)

χ^2 (Yate's corrected) = 1.13, df = 1, p-value > .05

จากตาราง 14 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจกับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัคร
สาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข

ระดับการศึกษา	ระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข					
	สูง		น้อย		รวม	
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
ประถมศึกษา	55	(51.9)	51	(48.1)	106	(100.0)
มัธยมศึกษา	2	(25.0)	6	(75.0)	8	(100.0)
รวม	57		57		114	(100.0)

Fisher's exact (1-tailed) p-value = .1356

จากตาราง 15 พบว่า ระดับการศึกษากับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การช่วยเหลือชาวบ้านในงานด้านสาธารณสุขกับระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข

ประสบการณ์การ ช่วยเหลือชาวบ้าน ด้านสาธารณสุข	ระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข			
	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
เคย	33 (44.6)	26 (35.1)	15 (20.3)	74 (100.0)
ไม่เคย	10 (25.0)	12 (30.0)	18 (45.0)	40 (100.0)
รวม	43	38	33	114 (100.0)

$$X^2 = 8.333, df = 2, p < 0.05$$

จากตาราง 16 พบว่า ประสบการณ์การช่วยเหลือชาวบ้านในงานด้านสาธารณสุขกับระดับบทบาทในการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการนิเทศเยี่ยมเยียนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐกับ
 บทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข

ได้รับการนิเทศ	ระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข		
	สูง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
เหมาะสม	44 (51.2)	42 (48.8)	86 (100.0)
ไม่เหมาะสม	13 (46.4)	15 (53.6)	28 (100.0)
รวม	57	57	114 (100.0)

$$X^2 \text{ (Yate's corrected)} = .047, df = 1, p\text{-value} > 0.05$$

จากตาราง 17 พบว่า การได้รับการนิเทศเยี่ยมเยียนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ
 กับระดับบทบาทในการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไป
 ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารกับระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข

การได้รับข้อมูล ข่าวสารด้าน สาธารณสุข	ระดับบทบาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข			
	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
เป็นประจำทุกเดือน	39 (39.8)	37 (37.8)	22 (22.4)	98 (100.0)
ไม่สม่ำเสมอ	4 (25.0)	1 (6.3)	11 (68.7)	16 (100.0)
รวม	43	38	33	114 (100.0)

$$\chi^2 = 15.080, df = 2, p < 0.05$$

จากตาราง 18 พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขกับระดับบทบาทในการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงาน ศสมช.

ตาราง 19 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ ศสมช. จังหวัดบุรีรัมย์

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ (N=114)
1. ไม่ค่อยมีเวลามาปฏิบัติงานที่ ศสมช. เต็มที่	50	43.86
2. ขาดการฝึกปฏิบัติในเรื่องการวัดความดันโลหิตที่มีประสิทธิภาพ	40	35.08
3. อาสาสมัครสาธารณสุขขาดความรู้ความสามารถในการถ่ายทอด	35	30.70
4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ไปนิเทศเยี่ยมเยียนและชี้แนะในการปฏิบัติงานน้อยไป	27	23.68
5. การซื้อยาสามัญประจำบ้านล่าช้าและได้ไม่ครบ	26	22.81
6. หอกระจายข่าวชำรุด และไม่สะดวกในการไปใช้	25	21.93
7. การจัดซื้อเกลือไอโอดีนล่าช้า	18	15.79